

Oud-Cairo

IETS OVER HET WERK VAN HET LEGER DES HEILS IN INDIE

I door MARY POS

Dat eerste contact met het Leger des Heils in Indië was weer even frisch en origineel als zoo menig eerder contact ermee in andere werldeelen.

Op een morgen vertrok ik per ochtendvliegtuig van Batavia naar Bandoeng, waar het Leger zijn hoofdkwartier heeft, alsmede een Kadettenschool en verschillende Tehuizen. Niemand voor mij verwachtende, zie ik tot mijn verrassing op het zonovergoten vliegveld twee vrouwelijke officieren in hun witte uniformen naar mij toekomen om mij af te halen! Het was precies of ik het ouderlijk huis ontvlucht was en dat met het modernste vervoermiddel, hetwelk we kennen, om aan mijn bestemming gekomen juist in de armen van twee zusters van het Leger des Heils te loopen, die er wel voor zouden zorgen, dat ik weer op de plaats, waar ik hoorde, terug kwam! Ze noodigden me vriendelijk uit hen te volgen en hadden reeds een ander vervoermiddel gereed staan, om me naar de stad te brengen. Het was een „Demmo“, die ik thans

616

voor het eerst van mijn leven zag, en die net zooveel op een taxi lijkt als een bokkenwagen. Een soort miniatuurbusje, hoog op z'n wielen, met natuurlijk een donkeren chauffeur aan het stuur. We stapten in het krakende gevaarte en hobbelden weg. Soms hielden we gevaarlijk naar een der kanten over en het is me nog altijd een raadsel hoe het vehikel vier volwassen menschen plus eenige flinke koffers naar de stad voerde, zonder onderweg ineem te storten. Maar ik vond dezen intocht in Bandoeng, één van Indië's schoonste steden, allerorigineelst en van onze smalle zijbankjes keken we triomfantelijk door de vierkante gaten in de houten wanden naar buiten en genoten evenveel van de heerlijke omgeving als in een koninklijke Rolls Royce. Bovendien kreeg ik al direct een sterken indruk, dat het geld door het Leger des Heils ook hier niet over den balk wordt gegooid! Ook nu paarde hartelijkheid zich aan eenvoud, een combinatie, zonder welke men zich het Leger niet kan indenken.

Nog later, na het bezoek aan het Hoofdkwartier, bracht een hooggewield karretje met een paard er voor me naar mijn eindbestemming en zette me vergezeld van kapiteine Barbier af aan het bekende Hotel Homan, waar ik in Bandoeng zou logeeren.

Het was ook deze vriendelijke kapiteine, die mij in de komende dagen vergezelde naar eenige Tehuizen van het Leger, o.a. dat voor kinderen en voor grootere jongens. Onvergetelijke uren heb ik hier doorgebracht en een prachtig contact gehad met Kol. Beekhuis, die thans de leider is van het Leger in Indië, dat op de verschillende eilanden in onzen archipel zegenrijk werk verricht voor de lichamelijke en geestelijke opheffing van inheemschen zoowel als van Europeanen.

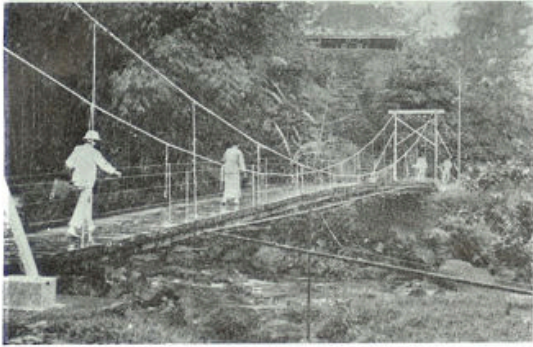
Het is opvallend zooveel Engelsche en Scandinavische officieren naast Nederlanders in onze koloniën werkzaam zijn en het verbaast me altijd weer, dat al deze menschen van zulke uiteenlopende nationaliteiten en karakters, arbeidend in totaal andere omstandigheden en in zoo verschillende landen, allen dezelfde Leger-des-Heils-sfeer om zich heen hebben, die mij langzamerhand zoo vertrouwd is geworden, een sfeer van zelfverloochening en blijheid, van echt geloof en dapperheid, van rust en tevredenheid, die altijd weer het gevoel geeft aan elke zwerfver of zwerfster in een veilige haven te zijn aangekomen. Om in een kort bestek een duidelijk overzicht te geven van het Leger des Heilswerk in onze koloniën is het misschien goed eenige cijfers uit het verslag over het voorlaatste jaar over te nemen.

In de 7 Tehuizen voor Kinderen werden 438 kinderen verpleegd met 102.029 verpleegdagen.

In 't Ooglijders-Hospitaal te Semarang werden 774 patiënten opgenomen en verpleegd met 41.223 verpleegdagen.

Kinderen der melaatsche kolonisten te Pelantoengan

Bruggetje in Pelantoengan

In het Vrouwen- en Kinderziekenhuis te Soerabaja werden 1400 patiënten verpleegd met 23.260 verpleegdagen. Er werden 506 baby's geboren.

In de Hulp-ziekenhuizen te Makassar, Pelantoengan en Toeren werden 2081 patiënten opgenomen en verpleegd met 40.334 verpleegdagen.

In de 16 poliklinieken, waarvan er 9 verbonden zijn aan de ziekenhuizen, werden 30.104 personen behandeld, met een gezamenlijk aantal consulten van 144.097.

In de 4 Leprozenkolonies van het Leger werden 1273 melaatschen verpleegd en het aantal verpleegdagen bedroeg 366.154.

In de voornaamste steden: Bandoeng, Batavia, Djocjakarta, Soerabaja, Malang, Amboina en Tarakan zijn Tehuizen voor militairen, die door 108.529 militairen werden bezocht.

Op de landbouwkolonie Kalawara (Midden-Celebes) waren gedurende dat jaar 320 kolonisten aan het werk.

In Boegangan en Kasijan, de kolonies voor zieke en behoeftige inheemschen, werden 2510 menschen verpleegd met 363.607 verpleegdagen.

In de Werkcentrale en de Tehuizen voor Crisis-werkloozen werden 308 personen verzorgd met 59.323 verpleegdagen.

In het Tehuis voor Ouden van Dagen werden 9 personen verpleegd.

Tot zoover de cijfers uit genoemd verslag, ongetwijfeld zeer sprekende cijfers.

Veel van het werk mocht ik echter ook in werkelijkheid zien.

Daar is het bezoek aan het William-Booth-Ooglijders-Hospitaal op de Tjandiheuvel te Semarang. De door geheel Indië bekende oogspecialist Dr Wille, die tevoren in uiterst primitieve omstandigheden zijn onschatbaar werk voor de inlanders verrichtte, werd bij de opening in 1915 leider ervan. Hij werd opgevolgd door Dr Pilon, ook nu nog de Directeur, wiens vrouw hem in zijn werk trouw terzijde staat door het leeren van het Brailleschrift aan de blinden. Toen ik de logé was van het Hospitaal, met als gastvrouw de toegewijde kapiteine Karrenbeld, zag ik Mevrouw Pilon bezig met haar lessen in het Brailleschrift. Haar middelen waren zeer primitief, op stukken karton waren de letters in punaises aangebracht, maar het succes bij haar donkere leerlingen was groot. Ook kreeg ze veel hulp door Brailleboeken enz. van Mevrouw Ds Kuipers, de Algem. Secretaresse van den onwaardebaren Ned.-Ind. Blindenbond. Het was een vreugde hier op de heerlijke heuvelen van Semarang, met het uitzicht over de zee, eenige dagen te mogen doorbrennen. Hoe frisch was de atmosfeer hier, zoowel in geestelijk als natuurlijk opzicht.

Maar ook Boegangan, bekend als de „Bedelaarskolonie,” werd natuurlijk bezocht. Ook deze ligt in Semarang, het is een verzamelaarsplaats van de wrakken der Inlandsche samenleving en hoe moet men ook hen, die hier werken,

bewonderen. Ik kwam er tegen den avond, toen de ergste hitte voorbij was en een groote vrede rondom de reusachtige waringinboomen in het midden, hing. We gingen de zalen en ook de kleine woningen langs.

Boegangan heeft zijn eigen koeien en zijn eigen zeer hygienische melkerij. Er is een school op het terrein voor de kinderen, die in hun vrijen tijd nog andere dingen leeren, de meisjes handwerken, de jongens matten vlechten. Men was in de vlechterij nog druk bezig toen we er kwamen, maar de dagtaak liep op zijn einde. Ook halfblinden kunnen hier nog zulk nuttig werk verrichten en zelfs zij, die heelemaal niet meer zien kunnen. En buiten de loods klopten vrouwen en mannen de kokosvezel zo lang, tot ze soepel genoeg was om gebruikt te worden. We zagen het heele proces van het draaien van de vezel in een dun stevig koord, tot het leggen van de laatste hand aan de kleurige en bijna onverslijtbare matten.

Zoo maakt men van deze wrakken nog nuttige menschen, terwijl de besten onder hen soms naar Midden-Celebes emigreeren om daar op de kolonie van het Leger te Kalawara tot landbouwer te worden opgeleid en eindelijk zelfs in het bezit van een eigen huisje en een eigen stukje land te komen. Dat waren de menschen, die tevoren soms bedekt met afzichtelijke wonden op de „passar”, de Inlandsche markt, zaten en bedelend hun hand ophieven, die soms tegen hun zin door de politie in Boegangan werden gebracht, omdat ze noch voor den dokter, noch voor werken voelden, maar die langzamerhand, onder de voortreffelijke leiding van de geduldige officieren en hun helpers, geestelijk en lichamelijk nieuwe menschen werden.

BIDDENDE JODEN. Naar een schilderij van den overleden Poolschen schilder Moritz Gottlieb, dat thans in het museum te Tel-Aviv hangt. Het mooie doek is gemaakt in 1878.

Cliché Rotterdamsche Lloyd

Het vuurtje aan

TEEKENEN DER TIJDEN

DE RUSSISCHE MACHT

Duidelijk spreekt de Heilige Schrift over groote worstelingen in de laatste dagen. En in verband daarmee wordt gewezen op een groote Noord-Oostelijke macht, — naar de gedachte van vele taal- en volkerenkundigen het groote Russische volk. Deze macht zal bondgenooten hebben: Gomer, dat mogelijk zinspeelt op Duitschland, en Aziatische machten van den opgang der zon. (Ezechiël 38 en Openb. 16.)

Dr A. H. Burton maakt in zijn geschrift, dat hij noemde „De toekomst van Rusland,” ruim dertig jaar geleden verschenen, dus vóór den wereldoorlog, een dergelijke opmerking.

Hij zinspeelt in dit boekje op de toenemende macht van Rusland en zegt dan, dat het onmogelijk is, dat Rusland en Frankrijk samen verbonden zullen blijven, omdat Frankrijk deel zal uitmaken van het Romeinsche rijk, dat straks hersteld zal worden, terwijl Rusland verbonden zal zijn met sterke machten uit het Noorden.

We weten, dat Rusland in den wereldoorlog van 1914 is verslagen geworden. Maar het heeft zich weer hersteld. Of het nu verslagen zal worden, zich nog verder in den strijd zal mengen, — wij weten het niet. Maar hoe ook, naar de Profetie zal Rusland eens een macht zijn, die zich echt vijandelijk zal gedragen tegen God en Zijn Gezalfde; die zich verbinden zal met andere machten in vijandschap tegen de Joden en tegen den Christus der Schriften. We aarzelen niet, om te zeggen, dat de gebeurtenissen van thans mee den weg bereiden tot de eindelijke vervulling dier profetie.

642

Wat baat een prachtig Vredespaleis, een grootsch Volkenbondgebouw, wat baten alle vredesconferenties en vredes pogingen, als door grooten en machtigen geluisterd wordt naar den vijand van God en van de zielen, die ophitst tot haat, en naar enkel eigenbelang doet streven? Men heeft zich tot de tanden toe gewapend om den vrede te bewaren; maar zien we niet in onze dagen, hoe de booze hiervan gebruik maakt om den vrede weg te nemen?

Doch ten slotte werkt ook de vijand mee aan de vervulling van Gods plannen. Er is Eén, die alle dingen werkt „naar den raad van Zijn wil.” En alle eerzucht van den mensch kan Gods bedoeling niet in den weg staan om eens „alles tot één te vergaderen in Christus, beide dat in den hemel en dat op de aarde is.” (Ef. 1 : 9-12.)

Dr Burton spreekt in zijn boekje over een testament van Czaar Peter den Groote, den Czaar, die — merkwaardig — juist nu in Rusland door de Sovjets weer zoo wordt geëerd. Daarin komt o.a. voor de gedachte, dat de Russische natie voortdurend een groot en machtig leger moet hebben; dat het zich moet bemoeien met de geschillen van Europa, bijzonder met die van Duitschland, omdat dit land wegens zijn nabijheid voor Rusland van zooveel belang is; dat het een verbond moet stichten met Oostenrijk, en de kleine Staten er omheen moet bewerken, bij Rusland hulp te zoeken; dat het Polen onder zijn juk moet brengen; dat het op het gunstige oogenblik legers en vloten moet gebruiken om zich van de macht over Europa te verzekeren.

Doch laten we bedenken, dat niet Rusland geschiedenis maakt, maar God. Ook Rusland, al zou het nóg zoo sterk worden, zal eens worden neergeworpen, en de algemeene heerschappij zal in de hand komen van den Koning der koningen.

J. N. V.

De werkkrachten, waar men het meest aan heeft, zijn die degelijke werkers, die niet lang staan te aarzelen, maar die zich jaar in, jaar uit met toewijding aan één bepaalde zaak geven. Voor de meesten onzer is het beter, voor enkelen tot steun en hulp te zijn, dan invloed te krijgen op de massa, want zóo kunnen we in het leven iets bereiken, dat waarachtig waarde heeft en niet verloren gaat.

Jezus wijdde het grootste deel van Zijn openbaar leven aan slechts twaalf menschen, maar Zijn invloed op hen was zóo geweldig, dat ze uit moesten gaan en de wereld moesten omzetten.

Miller

IETS OVER HET WERK VAN HET LEGER DES HEILS IN INDIË

II

door MARY POS

We zagen in de kolonie ook menschen, die kraakten van ouderdom, die geheel uitgemergeld waren, apatisch voor zich uitzagen, met wie niets meer te beginnen was, die door het niet willen inroepen van geneeskundige hulp, gratis te verkrijgen, in een toestand waren geraakt, waaraan niets meer te redden viel. Maar zij worden zoo goed mogelijk verzorgd en de pijnen, die ze mochten hebben, verlicht. We zagen ook een nog niet eens oude vrouw, wier mond wagenwijd openstond en nooit meer dicht kon. Reeds als kind scheen dat gekomen te zijn. Natuurlijk zou hier medische hulp, op tijd gekomen, uitredding hebben gebracht, maar nu was alles zoo vergroeid, dat de mond nooit meer gesloten kon worden. Het vocht liep er, altijd door, uit en wanneer de vrouw eten wilde, moest ze daartoe op haar rug gaan liggen en het naar binnen gieten. Kauwen kon ze natuurlijk niet, dus vloeibaar of heel fijn voedsel was het eenige, dat ze naar binnen kon werken. Haar gezicht in de groeiende schemering was eenvoudig ontstellend, maar ze was toch

evengoed in een opgeruimde stemming. Ze beantwoordde door knikken en een paar klanken de vragen haar door een officier gedaan en men kon zelfs een afschaduwing van een lach op haar gezicht zien en in haar diepliggende oogen.

In deze vergaderplaats van ellende heerscht geen terneer-geslagen stemming, integendeel, zelfs hier is de blijmoedige sfeer van het Leger des Heils, en het muziekkorps van Boegangan met de fluiten en de groote trom, met de kleine en groote muzikanten in hun grappige uniform-jasjes met kleurige tressen op de borst, zorgt voor heel wat opgewektheid.

Het is zoiets aandoenlijks zelfs hier een muziekkorps te vinden, maar dieper dan ergens anders heeft mij dit ontroerd in de Leprozenkolonie Pelantoengan, een van de vier, die het Leger in Indië heeft, liggend hoog in de bergen van Midden-Java, waar ik een nacht overbleef. Niet alleen dat ik dáár overnachtte en de gast was in het Ooglijdersinstituut, maar ook logeerde ik in het groote ziekenhuis voor vrouwen en kinderen van het Leger des Heils te Soerabaja.

Het was Majoor Kyle, de directrice van het ziekenhuis, welke me bij aankomst aan den trein stond op te wachten, en me na eenige dagen met nog een andere zuster naar de boot, die mij naar Bali zou voeren, bracht, terwijl ik, toen ik eindelijk uit Australië per vliegtuig in Soerabaja terugkwam, alweer twee zusters in haar frissche uniformen en met haar opgewekte gezichten op mij vond wachten op het vliegveld, zooals destijds in Bandoeng. Ik kan daarom niemand van de staf persoonlijk noemen, want allen zijn even hartelijk voor mij geweest en ik heb mij in het geheele ziekenhuis, maar inzonderheid in mijn kamer, een vertrek in de afdeling voor Europeesche patiënten, volkomen op mijn gemak gevoeld. Helaas had ik weken tevoren op Bali malaria tropica opgedaan, doch hier had ik dokters hulp vlak bij de hand, ofschoon het begin der genezing pas inzette in Solo, waar ik mij bevond bij de Gereformeerde zending en toevertrouwd werd aan de zorg van een der zendingsartsen. Het heeft dus iets voor, wanneer iemands weg, door zijn werk, van hospitaal naar hospitaal voert!

Wat het ziekenhuis van het Leger des Heils te Soerabaja, aan de breede laan, die Reiniersz Boulevard heet, betreft, dit is zeer modern ingericht en heeft een uitstekenden naam. 93 volwassenen en 41 kinderen kunnen er worden opgenomen, maar ook is er plaats voor een groot aantal cursisten, die tot vroedvrouw worden opgeleid of mantri-verpleegster willen worden. Dr Vitalis, als geneesheer aan het ziekenhuis verbonden, leidt ook deze cursussen.

Wanneer men de hitte van Soerabaja, trouwens van zoovele andere plaatsen in Indië aan den lijve heeft ondervonden, dan heeft men een diepe bewondering voor al diegenen, welke bij zoo'n klimaat bergen van werk weten te verzetten. Hoe is dat inzonderheid in de ziekenhuizen het geval, waar men ook dikwijls des nachts geen rust heeft, en de dokters, bij de zware vermoeienis van den gloeienden dag, nog zoo vaak uit den slaap gehaald worden om bij een ernstigen patiënt te komen.

In het voorlaatste jaar herbergde het ziekenhuis 1400 patiënten, hiervan werden ruim 500 gratis opgenomen en velen werden geholpen tegen slechts 1 % van hun maandelijksch inkomen.

Bijna 500 babies werden er dat jaar geboren, ook werden er een paar honderd operaties verricht.

Bij onzen rondgang (trouwens de dagen, dat ik in het ziekenhuis logeerde, kon ik elken dag zien wat er geschiedde) zagen wij ook de tientallen wachtenden om bij den oor-, neus- en keelspecialist te worden toegelaten. Deze zelf zat in zijn donkere kamer met de felle lampen, en patiënt na patiënt werd door hem onderzocht. Het zweet droop van zijn gezicht, zijn kleeren waren totaal doorweekt, zelfs de mouwen van zijn witte jas kon men uitwringen. En dan moet men weten, dat deze dokter zijn spreekuur geheel gratis houdt en niets voor zijn arbeid aan het ziekenhuis ontvangt.

Onder elk artikel over het werk, verricht voor het geestelijk en lichamelijk welzijn van de bevolking in onze koloniën, zou ik willen schrijven, wat een van de hoogste autoriteiten mij zei: *Dat zijn de mannen en vrouwen, die Indië helpen grootmaken . . .*

Nog even moet ik denken aan het kerkhof te Bandoeng, waar eens kapiteine Barbier mij bracht naar het hoekje, waar zoovele Officieren van het Leger des Heils begraven liggen. Uit roeping gingen ze naar hun arbeidsveld, ze werkten er met den moed en de opgewektheid hun machtige Legerscharen eigen; ze werden bevorderd tot Heerlijkheid, hun blinkend voorbeeld staat ons allen voor oogen en van hun liefde en geloof getuigt het werk, waarvan ik persoonlijk over de geheele wereld zooveel heb mogen zien.

KAMPERFOELIE